

12 juli 2023

Betreft: Tussenrapportage nader onderzoek huismussen, vleermuizen, steenmarters en boerenzwaluwen t.p.v. Veendijk 47 te Havelte
Kenmerk: 220863
Type document: Briefrapport

Geachte

Hiermee sturen we u de briefrapportage van de voorlopige resultaten van het nader onderzoek naar huismussen, vleermuizen, steenmarters en boerenzwaluwen ter plaatse van Veendijk 47. Het nader onderzoek naar de hierboven beschermde diersoorten is nog niet afgerond, Dit rapport kan daarom nog niet als volledig beschouwd worden. Op het moment van opstellen van dit rapport is het nader onderzoek naar huismussen, boerenzwaluw en steenmarter afgerond, echter zijn resultaten nog niet volledig geanalyseerd. Het nader onderzoek naar vleermuizen loopt nog.

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties en sloopbegeleiding.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Er bestaat geen functionele relatie tussen opdrachtgever en Eco Reest BV.

Aanleiding en doelstelling

De opdrachtgever is voornemens om alle bestaande bebouwing te slopen en nieuwbouw (twee woningen met schuur) te realiseren ter plaatse van het onderzoeksterrein. Er heeft een verkennend onderzoek plaatsgevonden (Eco Reest, kenmerk 211733, datum 15 november 2021) waaruit bleek dat in de woningen en schuren mogelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn van huismussen (onder dakpannen en in schuren/ stallen), vleermuizen (onder het dak, in scheuren in de muur en in stallen) en steenmarter (in stallen, schuren en in de woning, Daarnaast zijn steenhopen, takkenbossen en lage struiken op het terrein aanwezig die potentieel geschikt zijn voor steenmarter). Daarnaast zijn er nestplaatsen van boerenzwaluw vastgesteld in de schuren.

Het doel van het nader onderzoek is het vaststellen of de woningen daadwerkelijk verblijfplaatsen voor beschermde diersoorten bevatten, waar en hoeveel verblijfplaatsen aanwezig zijn. Daarnaast is het doel om de functie van deze eventueel aanwezige

KANTOOR ALMERE

Landdrostdreef 124
1314 SK Almere
T 036 8200376

KANTOOR GRONINGEN

Friesestraatweg 213 A-D
9743 AD Groningen
T 0596 633355

KANTOOR HOOGEVEEN

Elbe 2
7908 HB Hoogeveen
T 0528 373982

info@ecoreest.nl

www.ecoreest.nl

BANK

NL16 TRIO 01985.27.128
BIC: TRIO NL2U

BTW-NUMMER

NL 8534.83.966 B01

K.V.K. MEPEL

59436247

Op al onze werkzaamheden is DNR 2011 van toepassing, die op aanvraag wordt toegezonden.

verblijfplaatsen en omgeving vormen voor aanwezige soorten. Het nader soortgericht onderzoek toont aan of nesten van boerenwaluw jaarrond beschermd zijn¹.

Locatie algemeen

Het onderzoeksterrein is gelegen aan de Veendijk 47 te Havelte. Het betreft een erf met bomen en ander opgaand groen, een woningen en diverse bijgebouwen:

- Een vrijstaande woning (A) van circa 365 m²,
- Een schuur (B) van circa 58 m²,
- Een ligboxenstal (C) van circa 644 m²,
- Een mestsilo (D) van circa 177 m²,
- Een schuur (E) van circa 185 m²,
- Een schuur (F) van circa 95 m²,

In figuur 1 tot en met 3 zijn de onderzochte panden weergegeven.

Het dak van de woning is deels bedekt met riet, deels met dakpannen. De schuren zijn bedekt met golfplaten. De muren zijn steens muren en hebben geen spouw. Oppervlaktewater is slechts minimaal aanwezig in de vorm van een begroeide greppel die regelmatig droogvalt. Een tuin met bomen (lindes, elzen) en struiken zijn aanwezig. Daarnaast ook enkele andere gecultiveerde soorten. Een deel van het plangebied is ingezaaid met gras. De tuin is deels verhard. In figuur 1 is het plangebied aangegeven. Figuren 2 en 3 geven een impressie van het plangebied.

Het perceel ligt buiten de bebouwde kom van Havelte. De dorpskern van Havelte ligt op circa vier kilometer afstand.

¹ Onder de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes voor vogels. Het zwaarst beschermd zijn categorie 1-4 vogels, waarvan nesten jaarrond beschermd zijn (voorbeelden zijn huismus en gierzwaluw). Categorie 5 vogelsoorten zoals nesten van boerenwaluw en spreeuw zijn jaarrond beschermd wanneer onvoldoende alternatieve nestlocaties overblijven in de omgeving. Hoewel deze soorten vaak terugkeren naar de plaats waar zij het voorgaande jaar hebben gebroed, beschikken ze wel over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen.

Figuur 1. Het plangebied met de diverse opstallen.

Figuur 2. Voorzijde woonhuis met bomenrij.

Figuur 3. Aanwezige schuren.

Nader onderzoek

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd overeenkomstig de eisen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2022). Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker om het exacte gedrag en de nestlocaties in detail te kunnen bepalen.

Het onderzoek naar vlermuizen is uitgevoerd conform de bepalingen uit de meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2021). Het onderzoek heeft plaats gevonden door het uitvoeren van drie onderzoeksronden. In de periode augustus tot september vinden nog twee onderzoeksronden plaats.

Steenmarteronderzoek heeft plaatsgevonden middels cameraonderzoek en sporenonderzoek. Middels de beelden wordt aan- of afwezigheid van steenmarter aangetoond (of uitgesloten).

Boerenwaluwonderzoek heeft plaatsgevonden middels een omgevingsscan. Met de omgevingsscan wordt de directe omgeving van het plangebied beoordeeld op aanwezigheid van geschikte broedlocaties van boerenwaluw, zodat vastgesteld kan worden of een jaarronde bescherming van nesten aan de orde is. In tabel zijn de uitgevoerde (en nog uit te voeren) onderzoeksronden opgenomen.

Tabel 1. Uitgevoerde onderzoeksronden Veendijk 47 te Havelte.

Onderzoeksrond	Datum	Zon op/ onder	Begintijd	Eindtijd	Aantal veldwerkers	Klimatologische omstandigheden
Huismusronde 1 + omgevingsscan boerenzwaluw	26 april 2023	Zon op: 06.24	8.00	9.00	1	Droog, half bewolkt, wind 3 Bft en temperatuur 7 graden Celsius.
Huismusronde 2 + start steenmarter onderzoek	12 mei 2023	Zon op: 05:57	10.00	11.30	1	Droog, geheel bewolkt, windkracht 2 Bft, en temperatuur 16 graden Celsius
Vleermuizen kraam/ zomerronde 1 (+ controle camera's steenmarter onderzoek)	26 mei 2023	Zon onder: 21:42	21:40	00:12	3	Droog, onbewolkt, windkracht 2 Bft en temperatuur 10 graden Celsius
Ronde laatvlieger (+ controle steenmarter onderzoek)	6 juni 2023	Zon onder: 22:00	21:55	23:55	3	Droog, onbewolkt, windkracht 1 Bft en temperatuur 12 graden Celsius
Kraam/zomer vleermuizen ronde 2 + ophalen camera's voor steenmarter onderzoek	22 juni 2023	Zon op: 05:04	02:05	05:05	2	Droog, licht bewolkt, windkracht 1 Bft en temperatuur 15 graden Celsius
Vleermuizen paarverblijfplaatsen ronde 1	Nog niet uitgevoerd, wordt in de periode half augustus tot eind september uitgevoerd.					
Vleermuizen paarverblijfplaatsen ronde 2	Nog niet uitgevoerd, wordt in de periode half augustus tot eind september uitgevoerd.					

Voorlopige Resultaten

Huismus:

Gedurende de nader onderzoeksronden zijn geen nestplaatsen van huismus aangetroffen. Ook zijn geen huismussen waargenomen. Geconcludeerd wordt dat huismussen geen nestplaatsen hebben binnen het plangebied. Met de voorgenomen sloop en nieuwbouw worden nesten van huismus niet vernield en/of verstoord, een overtreding op de Wet natuurbescherming is ten aanzien van huismussen uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van huismussen zijn niet aan de orde.

Steenmarter

Gedurende de veldinspecties zijn sporen van steenmarter waargenomen. Het gaat om mestsporen in de schuur, zie figuur 4. Daarnaast zijn op de camerabeelden steenmarters waargenomen, zie figuur 5. Op een van de beelden is een sproeiende steenmarter waargenomen. Dit is territoriaal gedrag. Steenmarter bakent met geursporen zijn territorium af. Het is aannemelijk dat het plangebied een vaste rust- en voortplantingsplaats van steenmarter herbergt. Deze bevinden zich waarschijnlijk in het riet aan de rand van het perceel (zie figuur 6), of in één van de opstallen. De exacte locatie van de verblijfplaats is niet vastgesteld, maar is voor steenmarter ook moeilijk omdat ze gebruik maken van meerdere verblijfplaatsen in een territorium en deze vaak goed verborgen zijn.

Op het rieten dak van het woonhuis zijn in de quickscan ook mogelijke sporen van steenmarter waargenomen. De bewoners van het woonhuis geven aan in het verleden steenmarters op zolder van het woonhuis te hebben waargenomen, echter is dat recentelijk niet meer het geval. Dat maakt het onwaarschijnlijk dat steenmarter een vaste rust- en voortplantingsplaats in het woonhuis heeft.

Het plangebied maakt onderdeel uit van het territorium van steenmarter. Het betreft geen essentieel leefgebied, er zijn voldoende alternatieven in de omgeving zoals andere boerderijen. Met de voorgenoemde werkzaamheden worden vaste rust- en verblijfplaatsen en het territorium van steenmarter aangetast. Vervolgstappen ten aanzien van steenmarter zijn aan de orde. Er zal een ontheffing aangevraagd moeten worden en er zullen mitigerende maatregelen getroffen moeten worden.

Figuur 4. Mestsporen van mogelijk steenmarter.

Figuur 5. Waargenomen steenmarter op één van de camerabeelden.

Figuur 6 Locatie mogelijke verblijfplaats steenmarter binnen de rode lijnen (bron achtergrondkaart: Google Maps, 2023).

Boerenwaluw

Boerenwaluwen zijn gedurende de veldinspecties niet waargenomen, er zijn momenteel geen broedgevallen in het projectgebied aanwezig. Mogelijk zijn de boerenwaluwen uitgeweken naar geschikte nestplaatsen in de directe omgeving van het projectgebied.

Met het niet waarnemen van (nesten van) boerenwaluw en het aanwezig zijn van alternatieven in de directe omgeving is er geen sprake van een overtreding op de Wet natuurbescherming ten aanzien van boerenwaluw bij de sloop van de opstallen. Gedurende het broedseizoen zijn alle vogelnesten beschermd, ook andere vogelsoorten dan boerenwaluw kunnen in de opstallen tot broeden komen. Wanneer werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uitgevoerd worden (globaal van maart tot en met september) zijn vervolgstappen ten aanzien van boerenwaluw of andere vogels niet aan de orde.

Vleermuizen

Opgemerkt dient te worden dat het nader onderzoek naar vleermuizen ten tijde van opstellen van deze tussenrapportage nog niet is afgerond en dat deze resultaten enkel een indicatie zijn.

Tot op heden zijn geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen, wel zijn er vleermuizen overvliegend en foeragerend waargenomen. Het gaat om:

- Laatvlieger;
- Gewone dwergvleermuis;
- Ruige dwergvleermuis;
- Gewone grootoorvleermuis;
- Rosse vleermuis.

Overvliegende en foeragerende vleermuizen zijn met name aan de voorzijde van de woning waargenomen, de bomenrij doet mogelijk dienst als foerageergebied en/of als vliegroute. Het is echter nog te vroeg om conclusies ten aanzien van vleermuizen te trekken.

Overige waarnemingen

Gedurende de veldinspecties zijn nesten van vogels waargenomen. Het betreffen de volgende nestplaatsen:

- Spreeuwennest, waarbij jongen hoorbaar zijn waargenomen. Het nest is waargenomen aan de voorzijde van de woning, in de nokvorst (op 12 mei 2023).
- Op het dak van de woning is een nest van een holenduif waargenomen. Het nest is waargenomen onder de nokvorst (op 26 april 2023)
- Aan de achterzijde van het pand is een nest van spreeuw waargenomen. Het nest is waargenomen onder de nokvorst. Op 26 april is een uitvliegende spreeuw waargenomen, op 12 mei zijn er jongen hoorbaar waargenomen.

Spreeuw is een categorie 5 vogelsoort (zie voetnoot). Er zijn voldoende alternatieven in de omgeving in de vorm van woonhuizen met dakpan gedekte daken. Zodoende is het nest niet jaarrond beschermd. Nesten van holenduiven zijn niet jaarrond beschermd, wel zijn gedurende het broedseizoen alle nesten van vogels beschermd. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd worden zijn vervolgstappen niet aan de orde.

Voorlopige conclusies en aanbevelingen

Op basis van de bevindingen concluderen wij vooralsnog het volgende:

- Binnen het plangebied zijn geen nesten van huismus waargenomen.
- Er zijn sporen van steenmarter aangetroffen. Daarnaast zijn steenmarters op camerabeelden waargenomen. Het projectgebied herbergt vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Met voorgenomen werkzaamheden worden deze verblijfplaatsen verstoord en/of vernield. Vervolgstappen ten aanzien van steenmarter zijn aan de orde.
- Boerenzwaluwen zijn gedurende de veldinspecties niet waargenomen. Er is geen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels wanneer de gebouwen voor volgend broedseizoen gesloopt worden. Indien de sloop langer op zich laat wachten en binnen het broedseizoen plaatsvindt, zal er eerst een broedvogelcheck moeten plaatsvinden om eventuele nesten uit te sluiten (danwel aan te tonen).
- Binnen het projectgebied zijn nesten van spreeuw vastgesteld. De nesten zijn niet jaarrond beschermd gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving. Wel zijn nesten gedurende het broedseizoen beschermd. Dat geldt ook voor holenduif. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd worden (het broedseizoen loopt globaal van maart tot september) zijn vervolgstappen ten aanzien van spreeuw en holenduif niet aan de orde.

Na afronding van het volledige onderzoek zal een onderzoeksrapportage opgesteld worden met daarin een meer uitgebreide uiteenzetting van de resultaten, conclusies en de te nemen vervolgstappen.

In vertrouwen u hiermee voldoende van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

Eco Reest BV

Verificatie: